

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
MEDICINSKI FAKULTET
Šalata 3
Z A G R E B**

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

Zagreb, svibanj 2011.

SADRŽAJ

UVODNE ODREDBE

- I. - OBVEZE FAKULTETA
- II. - PROVOĐENJE ZAŠTITE NA RADU
- III. - UREĐIVANJE ZAŠTITE NA RADU
- IV. - ZAŠTITA PRAVA ZAPOSLENIKA AKO IM NISU OSIGURANI UVJETI ZA SIGURAN RAD
- V. - OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD NA SIGURAN NAČIN
- VI. - OBAVJEŠĆIVANJE IZ ZAŠTITE NA RADU
- VII. - POSLOVI S POSEBNIM UVJETIMA RADA
- VIII. - KORIŠTENJE SREDSTAVA RADA I OSOBNIH ZAŠTITNIH SREDSTAVA
- IX. - RADNI OKOLIŠ I RADNE TVARI
- X. - ZAŠTITA MLADEŽI, ŽENA I ZAPOSLENIKA UMANJENIH RADNIH SPOSOBNOSTI
- XI. - POSTUPANJE U SVRHU SPRJEČAVANJA PONAVLJANJA OZLJEDA NA RADU
- XII. - PRUŽANJE PRVE POMOĆI I LIJEČNIČKE POMOĆI
- XIII. - ZAŠTITA OD POŽARA, EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE
- XIV. - ZAŠTITA NEPUŠAČA, ZABRANA UZIMANJA ALKOHOLA I DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI
- XV. - EVIDENCIJE IZ ZAŠTITE NA RADU
- XVI. - OBVEZE PREMA ORGANIMA INSPEKCIJE RADA
- XVII. - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Na temelju članka 18. stavak 2. Zakona o zaštiti na radu ("Narodne novine" br. 59/96., 94/96., 114/03., 100/04., 86/08., 116/08. i 75/09.), u svezi s odredbama članka 3. i 21. Zakona o radu ("Narodne novine" br. 114/09), i članka 133. Statuta Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, dekan donosi:

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom se uređuju prava, obveze i odgovornosti zaposlenih na Medicinskom fakultetu u Zagrebu, Šalata 3, a (u daljnjem tekstu: Fakultet), te provođenje i unapređivanje zaštite na radu prema odredbama Zakona o zaštiti na radu i drugih propisa, sa svrhom da se svim osobama na radu osiguraju uvjeti rada bez opasnosti za život i zdravlje.

Članak 2.

Zaštita na radu je sastavni dio organizacije rada i izvođenja radnog procesa, a ostvaruje se obavljanjem poslova zaštite na radu i primjenom propisanih, kolektivno ugovorenih kao i osnovnih, posebnih i priznatih pravila zaštite na radu, te naređenih mjera i internih uputa poslodavaca (osoba s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima).

Članak 3.

Odredbe ovog pravilnika se odnose na sve osobe koje sudjeluju u proizvodnom procesu. To su:

- zaposlenici koji su zasnovali radni odnos (na određeno ili neodređeno vrijeme) temeljem ugovora o radu,
- osobe koje su na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa,
- učenici i studenti na praktičnoj obuci,
- druge osobe koje se po bilo kojem temelju rada nalaze u radnim prostorima i prostorijama Fakulteta.

Članak 4.

Radnim prostorijama Fakulteta se smatraju sve prostorije u kojima se obavljaju radni i drugi procesi, odnosno u kojima se kreću ili pretežni dio radnog vremena zadržavaju osobe na radu.

Radni prostori Fakulteta su prostori izvan radnih prostorija, a na kojima se obavlja rad, odnosno u kojima se kreću ili veći dio radnog vremena zadržavaju osobe na radu.

Članak 5.

Fakultet posebno osigurava uvjete za siguran rad:

1. Zaposlenicima mlađim od 18 godina uvjete rada bez štetnog utjecaja na njihov fizički i duševni razvoj, zabranu rada na poslovima s posebnim uvjetima rada, te noćnog i prekovremenog rada.
2. Ženama uvjete za normalno ostvarivanja materinstva, posebnu zaštitu trudnica od teškog fizičkog rada i štetnih utjecaja, od prekovremenog i noćnog rada, te druga prava sukladno Zakonu o radu.
3. Osobama sa umanjenim radnim sposobnostima uvjete rada bez opasnosti za smanjenje njihove preostale radne sposobnosti.

Članak 6.

Radi provođenja i unapređivanja zaštite na radu, ovim se pravilnikom utvrđuje organizacija i način provođenja mjera zaštite na radu. Naročito se propisuju:

- I. – Obveze Fakulteta
- II. – Provođenje zaštite na radu
- III. – Uređivanje zaštite na radu
- IV. – Zaštita prava zaposlenika ako im nisu osigurani uvjeti za siguran rad
- V. – Osposobljavanje za rad na siguran način
- VI. – Obavješćivanje iz zaštite na radu
- VII. – Poslovi s posebnim uvjetima rada
- VIII. – Korištenje sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava
- IX. – Radni okoliš i radne tvari
- X. – Zaštita mladeži, žena i zaposlenika umanjenih radnih sposobnosti
- XI. – Postupanje u svrhu sprječavanja ponavljanja ozljeda na radu
- XII. – Pružanje prve pomoći i liječničke pomoći
- XIII. – Zaštita od požara, evakuacija i spašavanje
- XIV. – Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti
- XV. – Evidencije iz zaštite na radu
- XVI. – Obveze prema organima inspekcije rada

I. OBVEZE FAKULTETA

Članak 7.

Fakultet je dužan organizirati poslove zaštite na radu u skladu s odredbama zakona, propisa i pravila zaštite na radu, osigurati njihovo redovito izvršavanje na način da se svakom zaposleniku omogući obavljanje poslova normalnom pažnjom u uvjetima za siguran rad.

Brigu o provođenju zaštite na radu i o izvršavanju obveza iz zaštite na radu u Fakultetu preuzimaju Dekan Fakulteta, druge osobe s posebnim ovlaštenjima i ostali zaposleni, svaki u svojem djelokrugu rada, a u skladu sa propisima iz zaštite na radu, odredbama drugih akata Fakulteta i odredbama ovog pravilnika.

Članak 8.

Fakultet je dužan donijeti plan i program mjera zaštite na radu, kao sastavni dio godišnjeg plana poslovanja.

Plan zaštite na radu sadrži naročito:

1. Oblike unapređivanja tehnologije rada;
2. Oblike unapređivanja sredstava rada, osobnih zaštitnih sredstava i radnog okoliša;
3. Oblike unapređivanja zdravstvene zaštite;
4. Mjere za stvaranje boljih uvjeta rada zaposlenicima kod kojih postoji povećana opasnost od oboljenja, odnosno nastanka invalidnosti;
5. Način osiguravanja sredstava za izvršavanje planiranih zadataka.

Program mjera zaštite na radu utvrđuju se pojedinačni zadaci, izvršitelji tih zadataka i rokovi za njihovo izvršenje. Sadrži obveze glede izvršavanja tekućih poslova kao što su:

1. Otklanjanje nedostataka utvrđenih rješenjima organa inspekcije rada;
2. Ispitivanje oruđa za rad s povećanim opasnostima i radnog okoliša;
3. Provjera zdravstvene sposobnosti zaposlenih na poslovima s posebnim uvjetima rada;
4. Osposobljavanje za rad na siguran način.

II. PROVOĐENJE ZAŠTITE NA RADU

Članak 9.

Provođenje zaštite na radu obuhvaća postupke i načine donošenja odluka o pravima, dužnostima, ovlaštenjima i odgovornostima u skladu s odredbama Zakona o zaštiti na radu i drugih pratećih propisa, tako da se svakom zaposlenom omogući obavljanje poslova i radnih zadataka normalnom pažnjom u uvjetima za siguran rad.

Članak 10.

Pri obavljanju poslova i radnih zadataka moraju se primjenjivati pravila zaštite na radu tako da ne dođe do smrti, ozljede, profesionalnog i drugog oboljenja zaposlenika, oštećenja zdravlja, onemogućavanja normalnog ostvarivanja funkcije materinstva ili do smanjenja preostale radne sposobnosti osobama kojima je već umanjena (u daljnjem tekstu: uvjeti za siguran rad).

Članak 11.

Fakultet je dužan nadoknaditi štetu zaposleniku zbog ozljede na radu, profesionalnog ili drugog oboljenja zaposlenika, ako ne dokaže da je šteta nastala iz razloga koji ga oslobađaju odgovornosti (viša sila, radnja i djelovanje treće osobe, te krivnja samog zaposlenika).

Članak 12.

Pri obavljanju poslova i radnih zadataka primjenjuju se prvenstveno pravila zaštite na radu kojima se uklanja ili smanjuje opasnost za osobe na radu.

Osnovna pravila zaštite na radu sadrže zahtjeve kojima moraju udovoljavati sredstva rada kada su u uporabi, a naročito: glede postojanja zaštitnih naprava na sredstvima rada, osiguranja od udara električne struje, sprječavanja nastanka požara i eksplozija, osiguranja potrebnih puteva za prolaz, transport i evakuaciju zaposlenika, osiguranja čistoće, potrebne temperature i vlažnosti zraka, ograničenja i brzine kretanja zraka, osiguranja potrebnog osvjetljenja, ograničenja buke i vibracije u radnom okolišu, osiguranja od štetnih atmosferskih i klimatskih utjecaja, osiguranja od djelovanja štetnih i opasnih radnih tvari i zračenja, te osiguranja prostorijske i uređaja za osobnu higijenu zaposlenih.

Članak 13.

Ako se primjenom osnovnih pravila zaštite na radu ne mogu ukloniti opasnosti, primjenjuju se pravila zaštite na radu kojima se sprječava nastajanje ozljeda, profesionalnih i drugih oboljenja, te drugih štetnih posljedica za osobe na radu.

Posebna pravila zaštite na radu sadrže: uvjete glede dobi života, spola, stručne sposobnosti, zdravstvenog, tjelesnog i psihičkog stanja, psihofizioloških i psihičkih sposobnosti koje zaposlenici moraju ispunjavati pri obavljanju poslova s posebnim uvjetima rada, načina na koji se moraju izvoditi određeni poslovi ili radne operacije, a posebno glede dužine trajanja određenog posla, korištenja odgovarajućih osobnih sredstava, zaštitnih

naprava i napitaka pri obavljanju određenih poslova, te obvezu postavljanja znakova upozorenja od određenih opasnosti.

Posebna pravila zaštite na radu sadrže i postupak s ozlijeđenim i oboljelim osobama do njihove predaje u zdravstvenu ustanovu.

Članak 14.

Ukoliko ne postoje pisana, propisana pravila zaštite na radu, primjenjuju se priznata pravila zaštite na radu.

Priznata pravila zaštite na radu su znanstveno dokazani i u praksi provjereni načini pomoću kojih se opasnosti na radu otklanjaju ili smanjuju, ili kojima se sprječava nastanak ozljeda, profesionalnih i drugih oboljenja, te štetnih posljedica za osobe na radu.

UREĐIVANJE ZAŠTITE NA RADU

Osobe s posebnim ovlaštenjima iz zaštite na radu

Članak 15.

Osobe s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima iz zaštite na radu su zaposleni na rukovodnim radnim mjestima na Fakultetu i to:

1. Dekan Fakulteta
2. Ovlaštenici poslodavca:
 - Ravnatelj ŠNZ „A. Štampar“ i HIIM,
 - Pročelnici Zavoda i
 - Voditelji odsjeka i službi.

Članak 16.

Ovlaštenja i odgovornosti iz zaštite na radu osoba raspoređenih na rukovodna mjesta u Fakultetu se odnose na:

1. Ovlaštenje i odgovornost da spriječe izvođenje onih procesa rada i radnih operacija u kojima nisu osigurani uvjeti za siguran rad.
2. Ovlaštenja i odgovornost za vršenje nadzora nad primjenom odredaba Zakona o zaštiti na radu, Kolektivnog ugovora, pravila zaštite na radu i primjene odredaba ovog pravilnika, te s tim u svezi za poduzimanje odgovarajućih mjera radi osiguranja uvjeta za siguran rad.

Članak 17.

Osobe sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima iz zaštite na radu moraju biti osposobljene za rad na siguran način i to na način utvrđen ovim pravilnikom.

Članak 18.

Dekan Fakulteta

1. Donosi Pravilnik o zaštiti na radu na razini Fakulteta;
2. Donosi godišnji plan i program mjera zaštite na radu, kao sastavni dio godišnjeg plana poslovanja Fakulteta;
3. Osigurava financijska sredstva za provođenje zaštite na radu;
4. Preko osoba sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima osigurava, nadzire i kontrolira provođenje odredaba Zakona o zaštiti na radu, Kolektivnog ugovora, ugovora o radu, ovog pravilnika i svojih odluka u svezi sa zaštitom na radu;
5. Zastupa i predstavlja Fakultet u svim poslovima iz zaštite na radu.

Ovlaštenik poslodavca

Članak 19.

Ovlaštenik poslodavca je svaka osoba koja rukovodi radom jednog ili više radnika na kojeg je prenijeto ovlaštenje u pisanom obliku.

Članak 20.

Ovlaštenik ima slijedeća **ovlaštenja i obveze** iz zaštite na radu:

1. Da se na poslove ne rasporedi zaposlenik koji nije osposobljen za rad na siguran način,
2. Da se na poslove s posebnim uvjetima rada ne rasporedi zaposlenik za kojeg na propisani način nije utvrđeno da ispunjava tražene uvjete,
3. Da isključi iz uporabe strojeve i uređaje te osobna zaštitna sredstva koja nisu ispravna,
4. Da zaposlenici rade sukladno odredbama Zakona, propisa donesenih na temelju njega, drugih propisa zaštite na radu, uputa poslodavca, odnosno proizvođača strojeva i uređaja, osobnih zaštitnih sredstava i radnih tvari, te da koriste propisana osobna zaštitna sredstva,
5. Da zaposleniku zabrani rad i udalji sa mjesta rada ako ga obavlja suprotno odredbi iz prethodnog podstavka,
6. Da osigura potreban broj zaposlenika osposobljenih za evakuaciju i spašavanje kao i za pružanje prve pomoći te da im stavi na raspolaganje svu potrebnu opremu,
7. Da osigura da se za vrijeme rada ne piju alkoholna pića te uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno da zabrani rad zaposlenicima koji su na radu pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti te da ih udalji s rada.
8. Sudjelovanje u očevidu kod ozljeda,
9. Izvješćivanje stručnjaka i ovlaštenika više razine o propustima u primjeni mjera zaštite na radu i ozljedama na radu,
10. Komunikacija i suradnja s povjerenicima radnika u rješavanju problema s područja zaštite na radu posebice u slučajevima ozljeda na radu,
11. Ocjenjivanje praktične osposobljenosti radnika za rad na siguran način.
12. Osiguranje provedbe zabrane pušenja, korištenja alkohola i droga,

Voditelj Odsjeka sigurnosti – Stručnjak zaštite na radu

Članak 21.

Voditelj Odsjeka sigurnosti – Stručnjak zaštite na radu u okviru svoje funkcije obavlja slijedeće poslove:

A. Poslovi kontrole nad provođenjem propisanih normi - zaštite na radu

Povremeno obilazi Zavode i službe u cilju provjeravanja da li se rad odvija u skladu s pravilima zaštite na radu i izdaje naloge za otklanjanje nedostataka, pri čemu naročito:

1. provjerava da li su zaposlenici upoznati od strane odgovorne osobe s uvjetima rada te opasnostima na radnom mjestu, odnosno poslu na kojem rade, kao i mjerama zaštite, provjerava proces osposobljavanja zaposlenika iz zaštite na radu i da li postoje dokazi o osposobljenosti zaposlenika za rad na siguran način;
2. provjerava da li zaposlenici koji rade na poslovima s posebnim uvjetima rada ispunjavaju propisane uvjete i da li o tome postoje pismeni dokazi;
3. kontrolira primjenu propisa i odredaba ovoga Pravilnika kod nabave, korištenja i upotrebe osobnih zaštitnih sredstava i opreme, a posebno da li su ista u ispravnom stanju i da li ih zaposlenici koriste;
4. kontrolira primjenu propisa i odredaba ovog Pravilnika, kod nabave, postavljanja i korištenja strojeva i uređaja za rad s povećanim opasnostima, te da li postoje dokazi o njihovim pregledima i ispitivanjima,
5. kontrolira primjenu propisa i odredbi ovoga Pravilnika u pogledu provođenja zaštite na radu u radnom prostoru i radnom okolišu;
6. kontrolira provođenje odredaba ovog Pravilnika u pogledu izvršavanja poslova i zadataka kojima se osigurava provođenje propisa o zaštiti na radu;
7. protiv odgovornih osoba, koje nisu organizirale provođenje mjera zaštite na radu podnosi izvješće;
8. obustavlja rad u slučaju neposredne opasnosti po život i zdravlje zaposlenika, ako to ne učini odgovorna osoba i o tome odmah obavještava dekana;
9. provodi i druge kontrolne radnje, koje proizlaze iz zakonskih propisa i ovoga Pravilnika;
10. udaljuje s rada zaposlenika za kojega opravdano posumnja da je pod utjecajem alkohola ili drugih opojnih sredstava odnosno, ako zaposlenik puši na mjestima gdje to nije dopušteno;
11. osigurava izvršenje odluka dekana;
12. podnosi izvješća inspekciji rada.

Poslovi normiranja zaštite na radu u općim aktima

1. prati provođenje zaštite na radu u okviru utvrđenog sustava te na temelju toga i obveza u općim propisima, daje prijedlog izmjena i dopuna ovoga Pravilnika i drugih oćih akata;
2. sudjeluje u izradi stručnih rješenja za opće akte, a koje odluke se odnose na sustav zaštite na radu;
3. predlaže Plan i program mjera zaštite na radu
4. sudjeluje u izradi procjene opasnosti koje proizlaze iz poslova i zadataka kao i obveza kojih se moraju pridržavati zaposlenici u provođenju mjera zaštite na radu;
5. predlaže programe osposobljavanja zaposlenika za rad na siguran način
6. inicira, odnosno radi na izradi pisanih uputa za siguran rad na pojedinim radnim mjestima u skladu s propisima zaštite na radu;
7. predlaže i sudjeluje u izradi stručnih rješenja za ispitivanje sredstava rada i radnog okoliša kao i utvrđivanja poslova s posebnim uvjetima rada, te predlaže rokove i način pregleda i ispitivanja strojeva i uređaja za rad i čimbenika radne okoline.

C. Poslovi organizacije i unapređivanja zaštite na radu

1. predlaže programe osposobljavanja i sudjeluje u osposobljavanju za rad na siguran način neposrednih i drugih rukovoditelja u cilju uspješnog provođenja poslova zaštite na radu koji su utvrđeni ovim Pravilnikom;
2. prati i proučava ispravnost sredstava rada, zaštitnih uređaja, opreme, osobnih zaštitnih sredstava kao i ponašanje osoba i organizaciju provođenja zaštite na radu, te izrađuje prijedloge za unapređenje;
3. predlaže optimalne oblike mjera zaštite kod uvođenja novih tehnoloških postupaka i pri promjenama postojećih;
4. prati propise iz područja zaštite na radu, te obavještava odgovarajuće službe odnosno osobe o promjenama koje bi mogle utjecati na njihovu primjenu;
5. analizira ozljede na radu, profesionalnih i drugih oboljenja, te o tome izrađuje šestomjesečna i godišnja izvješća;
6. sudjeluje u izvođenju obrazovnih procesa i provjeri znanja iz materije zaštite na radu u smislu ovoga Pravilnika;
7. brine se da se novi ili rekonstruirani strojevi i uređaji za rad s povećanim opasnostima ne stave u uporabu prije nego što se ispituju na propisani način i o tome ishode odgovarajuće isprave;
8. učestvuje u odabiru najpovoljnije i najkvalitetnije stručne ustanove iz područja zaštite na radu i zaštite od požara za obavljanje periodičkih pregleda i mjerenja u tom dijelu
9. nadzire ispravnost sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava, njihovu namjenu i pravilnu uporabu;
10. brine se da se na poslove ne raspoređi zaposlenik koji nije osposobljen za rad na siguran način, odnosno na poslove s posebnim uvjetima rada, ako za te poslove ne ispunjava propisane uvjete;
11. poduzima mjere da se za vrijeme rada ne uživa alkohol ili druga sredstva ovisnosti, da se zaposlenik pod utjecajem alkohola ili drugog sredstva ovisnosti udalji s rada i da se ne puši na mjestima gdje to nije dopušteno;
12. predlaže mjere kojima se osigurava pružanje neposredne prve pomoći pri čemu imenuje osposobljenje osobe za pružanje prve pomoći, osigurava komplet sanitetskog materijala, kao i sredstva za pravovremeno upućivanje ozlijeđenih i oboljelih zaposlenika na liječenje u zdravstvenu ustanovu;
13. predlaže mjere za evakuaciju i spašavanje zaposlenika;

14. osigurava nabavu, otvaranje i vođenje knjige nadzora;
15. surađuje s ovlaštenim stručnim organizacijama i drugim specijaliziranim institucijama u cilju unapređivanja zaštite na radu;
16. brine se o rasporedu invalida rada, trudnica, zaposlenika s umanjenom radnom sposobnošću, bolesnih i drugih zaposlenika na odgovarajuće poslove;
17. predlaže upućivanje na redovne periodične zdravstvene preglede zaposlenika, koji rade na poslovima s posebnim uvjetima rada;
18. predlaže osposobljavanje zaposlenika za pružanje neposredne prve pomoći za slučaj ozljede zaposlenika na radu;
19. daje svoje mišljenje o prijedlozima, zahtjevima i prigovorima koje zaposlenici podnose radi unapređivanja i provođenja zaštite na radu, odnosno radi ostvarivanja njihovog prava na zaštitu;
20. obavlja i druge poslove iz zaštite na radu utvrđene ovim Pravilnikom i drugim odlukama.

Ostali zaposlenici

Članak 22.

Svaki zaposlenik na Fakultetu u svezi zaštite na radu ima slijedeća **prava**:

1. Da mu se prije stupanja na rad omogući upoznavanje sa pravilima zaštite na radu;
2. Da mu se na prikladan način učine dostupnim propisi iz zaštite na radu;
3. Na prethodni posebni zdravstveni pregled, ako se raspoređuje na radno mjesto s posebnim uvjetima rada, te na redovite preglede u utvrđenim rokovima;
4. Na osposobljavanje za rad na siguran način prema utvrđenom programu;
5. Na sredstva rada i osobna zaštitna sredstva koja su ispravna i izrađena u skladu s pravilima zaštite na radu;

Odbor za zaštitu na radu

Članak 23.

Odbor za zaštitu na radu predstavlja savjetodavno tijelo poslodavca.

Odbor čine dekan ili njegov ovlaštenik, stručnjak ZNR, specijalist medicine rada, povjerenici zaposlenika ili njihov koordinator.

Članove Odbora imenuje dekan, a povjerenika zaposlenika bira se u skladu s odredbama Zakona o radu kojim su uređena pitanja zaposleničkih vijeća.

Predsjednik odbora za zaštitu na radu je dekan ili njegov ovlaštenik.

Odbor se sastaje najmanje jedanput u tri mjeseca, a predsjednik Odbora dužan je na sjednice pozivati inspektora rada.

Članovi Odbora trebaju biti osobe koje stručno poznaju najvažnija pitanja i probleme iz materije zaštite na radu i procesa rada.

Članak 24.

Odbor za zaštitu na radu **naročito:**

1. planira i nadzire primjenu pravila zaštite na radu;
2. nadzire obavještanje i obrazovanje zaposlenika iz zaštite na radu;
3. predlaže preventivne mjere zaštite od nastanka nesreća na radu i profesionalnih bolesti te potiče stalno unapređivanje zaštite na radu.

Povjerenik zaposlenika za zaštitu na radu

Članak 25.

Povjerenik zaposlenika za zaštitu na radu djeluje u interesu zaposlenika na području zaštite na radu te prati primjenu propisa i naređenih mjera zaštite u radnoj okolini u kojoj je izabran.

Postupak izbora i opoziva povjerenika uređuje se u skladu s odredbom Zakona o radu kojim uređuju pitanja zaposleničkih vijeća.

Povjerenik mora biti izabran svagdje gdje to zahtjevaju uvjeti rada (povećana opasnost za sigurnost i zdravlje zaposlenika, rad na dislociranim mjestima i sl.).

Zaposlenici između sebe biraju i imenuju povjerenika za zaštitu na radu, i to na 10 ili više zaposlenih jednog, a na svakih daljnjih 50 uposlenih bira se najmanje jedan povjerenik, ako je prema propisanim kriterijima izabrano više povjerenika, oni međusobno imenuju svog koordinatora.

Članak 26.

Povjerenik za zaštitu na radu ima slijedeća **prava i dužnosti:**

1. sudjelovati u planiranju unapređivanja uvjeta rada;
2. biti obaviješten o svim promjenama od utjecaja na sigurnost i zdravlje zaposlenika;
3. primiti primjedbe zaposlenika na primjenu propisa i provedbu mjera zaštite na radu;
4. informirati inspektora rada o svojim zapažanjima i zapažanjima zaposlenika čiji će povjerenik prisustvovati inspekcijskim pregledima i očitovati se i na činjenično stanje koje utvrdi inspektor;
5. pozvati inspektora rada kada ocijeni da su ugroženi život i zdravlje zaposlenika ako Fakultet to propušta ili odbija učiniti;
6. obrazovati se za obavljanje ovih poslova, stalno proširivati i unapređivati znanje, pratiti i prikupljati obavijesti od značaja za njegov rad;
7. staviti prigovor na inspekcijski nalaz i mišljenje;
8. svojom aktivnošću poticati ostale zaposlenike za rad na siguran način;
9. obavještavati zaposlenike o mjerama koje poslodavac poduzima da im osigura zaštitu na radu i zdravstvenu zaštitu.

Članak 27.

Poslodavac je dužan osigurati povjereniku uvjete za nesmetano obnašanje te dužnosti, davati sve potrebne obavijesti i omogućiti uvid u sve propise i isprave u svezi sa zaštitom na radu i ne smije ga, tijekom obnašanja dužnosti, bez pristanka zaposleničkog vijeća rasporediti na drugo radno mjesto ili k drugom poslodavcu, raskinuti s njim radni odnos, smanjivati mu plaću ili ga na drugi način dovoditi u nepovoljniji položaj niti protiv njega pokrenuti postupak za naknadu štete, ukoliko je povjerenik postupao sukladno svojim ovlastima.

Uvjeti za nesmetano obnašanje dužnosti povjerenika se uređuju Zakonom o zaštiti na radu.

Članak 28.

Svaki zaposlenik na Fakultetu u svezi zaštite na radu ima slijedeće **obveze i dužnosti**:

1. Pridržavati se odredbi zakona, propisa i pravila zaštite na radu;
2. Osposobiti se za rad na siguran način na svojem radnom mjestu, kada je upućen;
3. Dok se ne utvrdi da je osposobljen za rad na siguran način, u svemu postupati po uputama osobe pod čijim nadzorom obavlja poslove na koje je raspoređen;
4. Da ide na periodične i redovite zdravstvene preglede, ako je raspoređen na poslove sa posebnim uvjetima rada, kada je upućen;
5. Prije rasporeda i tijekom obavljanja poslova s posebnim uvjetima rada, zaposlenik je dužan obavijestiti liječnika o bolesti ili drugoj okolnosti koja ga onemogućuje ili ometa u izvršavanju povjerenih poslova ili ugrožava sigurnost i zdravlje drugih osoba;
6. Radne postupke izvoditi dužnom pažnjom sukladno pravilima zaštite na radu, uputama proizvođača sredstava rada, osobnih zlaštih sredstava i radnih tvari, te prema uputama i nalogima rukovoditelja;
7. Koristiti propisana osobna zaštitna sredstva i održavati ih čistim i ispravnim;
8. Izvijestiti neposrednog rukovoditelja o svakoj činjenici za koju opravdano smatra da predstavlja neposrednu opasnost za sigurnost i zdravlje, kao i o bilo kojem nedostatku u sustavu zaštite na radu;
9. Da ne uzima alkoholna pića i druga sredstva ovisnosti prije i tijekom rada i da ih ne unosi u radne prostorije i prostore Fakulteta;
10. Da na zahtjev rukovoditelja omogući provjeru da li je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti;
11. Napustiti radno mjesto na zahtjev neposrednog rukovoditelja u slučajevima kada je zbog povrede obveza iz zaštite na radu to obavezno;
12. Prijaviti neposrednom rukovoditelju svaku ozljedu i nezgodu s opisom okolnosti koje su joj prethodile;
13. Sudjelovati u organiziranim vježbama evakuacije i spašavanja, a u slučaju nastupa iznenadnog događaja u svemu postupati po uputama osobe određene za provođenje evakuacije i spašavanja;
14. Da ne puši u radnim prostorijama u kojima to nije izričito dopušteno;
15. Izvršavati i sve druge odluke i naloge rukovoditelja i Dekana Fakulteta u svezi zaštite na radu.

Odgovornost zaposlenika

Članak 29.

Zaposlenici su odgovorni Fakultetu ako krše ili se na drugi način ne pridržavaju odredaba propisa iz zaštite na radu i ovog Pravilnika.

Članak 30.

Postupak za utvrđivanje odgovornosti zaposlenika iz zaštite na radu, vođenje postupka i izricanje mjera se provodi u skladu s odredbama Zakona o radu, Statuta i drugih akata Fakulteta.

Članak 31.

Lakšom povredom obveza iz zaštite na radu se smatra:

1. Neodaziv na opći i praktični dio osposobljavanja za rad na siguran način kada je upućen;
2. Neodaziv na redovite zdravstvene preglede kada je upućen;
3. Neredovito ili nenamjensko korištenje osobnih zaštitnih sredstava;
4. Neodaziv na provjeru osposobljenosti za rad na siguran način;
5. Neprijavljivanje neposrednom rukovoditelju promjena na sredstvima rada i drugih okolnosti koje bi mogle ugroziti sigurnost i zdravlje zaposlenih;
6. Neprijavljivanje ozljede na radu neposrednom rukovoditelju.

Članak 32.

Težu povredu obveza iz zaštite na radu čini zaposlenik ako:

1. Nakon pismene opomene načini neku od lakših povreda obveza iz zaštite na radu;
2. Na zahtjev rukovoditelja ne prekine rad i ne napusti radno mjesto;
3. Odbije pristupiti provjeri da li je pod utjecajem alkohola;
4. Ne obavijesti liječnika o bolestima ili drugim okolnostima koje ga mogu onemogućiti ili ometi u izvršavanju radnih obveza ili mogu ugroziti sigurnost i zdravlje drugih osoba;
5. Neposrednom rukovoditelju ne prijavi sve okolnosti koje su prethodile nastanku ozljede na radu;
6. Prilikom rada ne poštuje upute za rad, upute za korištenje sredstava rada i za izvođenje radnog postupka;
7. Ne izvršava odluke Dekana Fakulteta, te naredbe, instrukcije i upute poslovođe i neposrednog rukovoditelja, ako zbog toga mogu nastati teže posljedice po zaposlene ili imovinu;
8. Puši na mjestima na kojima to nije izričito dopušteno.

Članak 33.

Teška povreda obveza iz zaštite na radu ima za posljedicu prekid rada i udaljavanje sa radnog mjesta u slučajevima:

1. Ako se utvrdi da je zaposlenik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti ili ako odbije tu provjeru;
2. Ako odbije koristiti zaštitne naprave ili osobna zaštitna sredstva propisana za njegovo radno mjesto;

3. Ako odbije pridržavati se uputa za rukovanje i korištenje sredstava rada, kao i uputa za izvođenje radnog postupka na siguran način;
4. Ako svojim radom ugrožava sigurnost i zdravlje drugih zaposlenika i imovine.

Članak 34.

Popis poslova i radnih zadataka u Fakultetu sa vrstama i opsegom opasnosti, te obvezama zaposlenih u provođenju zaštite na radu se nalazi u procjeni opasnosti.

III. ZAŠTITA PRAVA ZAPOSLENIKA AKO IM NISU OSIGURANI UVJETI ZA SIGURAN RAD

Članak 35.

Zaposlenik koji smatra da mu pri obavljanju poslova na koje je raspoređen nisu osigurani uvjeti za siguran rad može zahtijevati da se primjene odgovarajuće mjere zaštite.

O zahtjevu zaposlenika se odlučuje prema odredbama Zakona o radu i općeg akta Fakulteta koji uređuje postupak o zahtjevima za zaštitu povrijeđenog prava iz radnih odnosa.

Članak 36.

Zaposlenik ima pravo odbiti obavljanje poslova ako mu zbog toga što nisu primjenjena propisana pravila iz zaštite na radu prijeti neposredna opasnost za život i zdravlje.

O odbijanju je dužan odmah obavijestiti neposrednog rukovoditelja. Prava i obveze zaposlenika glede primjene odredaba stavka 1. ovog članka uređuju se Zakonom o radu.

IV. OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD NA SIGURAN NAČIN

Članak 37.

Pod osposobljavanjem za rad na siguran način podrazumjeva se organizirana aktivnost unutar Fakulteta kojom zaposlenici stječu znanja i vještine za obavljanje povjerenih poslova bez ugrožavanja vlastitog života i zdravlja, te zdravlja i života drugih zaposlenika.

Članak 38.

Svaki zaposlenik u Fakultetu je dužan savladati obrazovne sadržaje iz zaštite na radu utvrđene za njegovo radno mjesto, a na temelju utvrđenih vrsta i opsega opasnosti, i ne može započeti sa samostalnim radom dok te sadržaje nije savladao.

Članak 39.

Zaposlenicima dok još nisu osposobljeni za samostalan rad na siguran način, mora se osigurati rad pod nadzorom zaposlenika osposobljenih za rad na siguran način.

Članak 40.

Osposobljavanje za rad na siguran način se izvodi na temelju programa osposobljavanja .

Opći i praktični dio programa osposobljavanja za rad na siguran način dužan je savladati svaki zaposlenik u neposrednoj proizvodnji prilikom zasnivanja radnog odnosa u Fakultetu i to:

- prije započinjanja samostalnog rada,
- kod promjena procesa rada,
- prilikom premještanja zaposlenika na drugo radno mjesto.

Članak 41.

Postupak osposobljavanja zaposlenika za rad na siguran način se provodi metodom samoobrazovanja iz općeg dijela programa i putem instruktaze neposrednog rukovoditelja iz praktičnog djela programa osposobljavanja.

Članak 42.

Osposobljavanje za rad na siguran način iz zaštite na radu može izvoditi poslodavac sam, ako ispunjava zakonom propisane uvjete, ili ustanova ili poduzeće koje je registrirano za te poslove.

Članak 43.

Provjera znanja iz općeg dijela programa se provodi pismeno putem odgovarajućih testova. Smatra se da je zaposlenik uspješno savladao gradivo tog dijela ako je ispravno odgovorio na najmanje 70% pitanja u testu.

Članak 44.

Ako zaposlenik ne zadovolji na provjeri znanja iz općeg dijela programa, može ponovno pristupiti ispitu pod jednakim uvjetima.

Ukoliko i tada ne zadovolji, Dekan Fakulteta će donijeti odluku o daljnjem postupku.

Članak 45.

Testovi provjere znanja iz općeg dijela osposobljavanja u obvezi su čuvanja 4. (četiri) godine.

Članak 46.

Nakon obavljanja instruktaze iz praktičnog dijela osposobljavanja za siguran rad, neposredni rukovoditelj, odnosno osoba s posebnim ovlaštenjima iz zaštite na radu, provjerava znanja i stečene sposobnosti za samostalno obavljanje radnih zadataka na koje je zaposlenik raspoređen.

Članak 47.

Smatra se da je zaposlenik u potpunosti savladao praktični dio osposobljavanja za siguran rad i time stekao uvjete za samostalan rad na svojem radnom mjestu, ako pri izvođenju

radnih operacija primjenjuje sva pravila zaštite na radu koja su za to radno mjesto predviđena.

Članak 48.

Ako zaposlenik ne zadovolji na provjeri znanja iz praktičnog dijela, ponavlja se postupak instruktaze i provjera znanja pod jednakim uvjetima.

Ukoliko i nakon ponovljenog postupka zaposlenik ne savlada praktični dio programa osposobljavanja, odluku o daljnjem postupku donosi Dekan Fakulteta.

Članak 49.

Za organizaciju, realizaciju programa i vođenje evidencije o osposobljavanju za rad na siguran način zadužen je stručnjak zaštite na radu.

Članak 50.

Kadrovska služba je u obvezi dostavljanja podataka o svakom novoprimljenom radniku prema Odsjeku sigurnosti, a radi organiziranja osposobljavanja radnika iz područja zaštite na radu i zaštite od požara.

V. OBAVJEŠĆIVANJE IZ ZAŠTITE NA RADU

Članak 51.

Dekan Fakulteta, stručnjak zaštite na radu i druge osobe s posebnim ovlaštenjima iz zaštite na radu su dužni zaposlenicima davati odgovarajuće pisane obavijesti, a po potrebi i upute koje se odnose na opasnosti i štetnosti po sigurnost i zdravlje.

U izuzetnim situacijama kada prijete iznenadna i neposredna opasnost po život i zdravlje, obavijest se može dati i usmeno.

Članak 52.

Na mjestima rada, te na sredstvima rada i pripadajućim instalacijama treba postaviti znakove sigurnosti i znakove općih obavijesti u skladu s odgovarajućim propisima.

Članak 53.

Ako znakovi sigurnosti nisu dovoljni za djelotvorno obavještavanje, potrebno je trajno postaviti pisane upute o uvjetima i načinu korištenja prostora, sredstava rada, osobnih zaštitnih sredstava, radnih tvari i opreme.

VI. POSLOVI S POSEBNIM UVJETIMA RADA

Članak 54.

Poslovi s posebnim uvjetima rada su poslovi koje mogu obavljati samo zaposlenici koji osim općih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa ispunjavaju i posebne uvjete glede dobi života, spola, stručne spreme i osposobljenosti, tjelesnog, zdravstvenog i duševnog stanja, te psihofizičkih i psihičkih sposobnosti.

Članak 55.

Radno mjesto s posebnim uvjetima rada se utvrđuje nakon analize radnih mjesta, ako se opasnosti na tom radnom mjestu ne mogu uopće ili u potpunosti otkloniti primjenom osnovnih pravila zaštite na radu.

Članak 56.

Provođenje analize radnih mjesta radi utvrđivanja posebnih uvjeta, na prijedlog rukovoditelja organizira Stručnjak zaštite na radu.

Za te se poslove mogu angažirati i stručne ustanove, poduzeća za zaštitu na radu ili pojedini stručnjaci s područja zaštite na radu.

Članak 57.

Postupak za utvrđivanje ili ukidanje radnih mjesta s posebnim uvjetima rada se obavezno pokreće i provodi u slučajevima kada to traže propisi, te prilikom otvaranja novih radnih mjesta ili kod promjena tehnološkog procesa rada na postojećim radnim mjestima, ako se time utječe na povećavanje ili smanjivanje nivoa opasnosti.

Članak 58.

Popis utvrđenih radnih mjesta s posebnim uvjetima rada, s posebnim zahtjevima koje moraju ispunjavati zaposleni na tim radnim mjestima, te rokovima za njihovu ponovnu provjeru se nalazi u prilogu br. II. važeće Procjene / Revizije Procjene opasnosti iz zaštite na radu i čini njen sastavni dio.

Članak 59.

Na radno mjesto s posebnim uvjetima rada se može rasporediti samo osoba za koju je prethodno na propisani način utvrđeno da udovoljava postavljenim uvjetima i na tom radnom mjestu smije raditi samo dok te uvjete ispunjava.

Članak 60.

Smatra se da zaposlenik ispunjava uvjete za rad na radnom mjestu s posebnim uvjetima rada, ako to dokazuje ispravom odgovarajuće ovlaštene zdravstvene ustanove.

Članak 61.

U uputnici kojom se zaposlenik upućuje na pregled, Služba sigurnosti mora popuniti podatke o vrsti poslova i drugim okolnostima od utjecaja za ocjenu njegove radne sposobnosti.

Članak 62.

Nakon proteka roka utvrđenog ovim pravilnikom ili kada to ocjeni liječnik, zaposlenika treba ponovno uputiti na pregled.

Članak 63.

Ako se na zdravstvenom pregledu utvrdi da zaposlenik više ne ispunjava uvjete za rad na radnom mjestu s posebnim uvjetima rada, bit će raspoređen na drugo radno mjesto u skladu s njegovima sposobnostima.

Članak 64.

Isprave o zdravstvenim pregledima zaposlenika, te evidenciju o rokovima ponovnih pregleda vodi Služba sigurnosti.

VIII. KORIŠTENJE SREDSTAVA RADA I OSOBNIH ZAŠTITNIH SREDSTAVA

Članak 65.

Pod sredstvima za rad podrazumjevaju se objekti namijenjeni za rad ili za kretanje osoba na radu, te pomoćne prostorije sa pripadajućim instalacijama i uređajima, postrojenja, strojevi, uređaji i alati namijenjeni za rad, zaštitne naprave kao i sredstva za transport sa njihovim pripadajućim dijelovima.

Članak 66.

Izvođenje procesa rada treba osigurati u skladu s pravilima zaštite na radu tako da se poslovi odnosno radni zadaci obavljaju na način kojim se osigurava siguran rad zaposlenih i da se sredstva rada i osobna zaštitna sredstva koriste samo za njihovu namjenu te da ih koriste samo osobe kojima su ona povjerena.

Članak 67.

Ne smiju se koristiti objekti namijenjeni za rad, druga sredstva rada i osobna zaštitna sredstva, ako nisu izrađeni u skladu s propisima zaštite na radu i ako nisu ispravni.

Članak 68.

Sva oruđa za rad i osobna zaštitna sredstva koja se koriste trebaju biti redovito pregledavana radi utvrđivanja da li su na njima primijenjeni propisi zaštite na radu i da li zbog promjena nastalih tijekom uporabe ugrožavaju sigurnost i zdravlje zaposlenika.

Članak 69.

Sva sredstva rada se pregledavaju:

1. svakodnevno prije početka rada i tijekom rada na njima,
2. povremeno

Članak 70.

Prije početka rada neposredni rukovoditelj je dužan svakodnevno pregledati sva sredstva rada koja se nalaze u njegovom djelokrugu rada.

Neposredni rukovoditelj očevidom utvrđuje da li su radna mjesta, alati, okoliš, prilazi, prolazi, pomoćne prostorije i sl. u ispravnom stanju s gledišta zaštite na radu.

Članak 71.

Ispravnost sredstva rada i nastale promjene tijekom rada svakodnevno nadzire sam zaposlenik koji njime rukuje.

O svakoj neispravnosti i ustanovljenoj promjeni na sredstvu rada zaposlenik je dužan izvjestiti neposrednog rukovoditelja.

Članak 72.

Neposredni rukovoditelj ne smije dopustiti uporabu sredstva rada ako utvrdi da su na njemu nastupile promjene zbog kojih je ugrožena sigurnost i zdravlje zaposlenika.

Neposredni je rukovoditelj dužan poduzeti odgovarajuće mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka, kako bi nakon otklanjanja opasnosti mogao dozvoliti uporabu sredstva rada.

Članak 73.

Povremeno preglede odnosno ispitivanja i popravke sredstava rada mogu obavljati i vanjska poduzeća, ustanove ili stručnjaci.

Članak 74.

Za poslove u svezi orgniziranja i realizacije povremenih pregleda, ispitivanja i popravaka sredstava rada zadužen je Stručnjak zaštite na radu.

Objekti namijenjeni za rad

Članak 75.

Objekte namijenjene za rad treba održavati u stanju koje ne ugrožava sigurnost i zdravlje zaposlenika, a pripadajuće instalacije ispitivati u rokovima utvrđenim tehničkim propisima.

Članak 76.

Ako na objektima namijenjenim za rad nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost po sigurnost i zdravlje zaposlenika, treba odmah prestati sa radom.

Oruđa za rad i osobna zaštitna sredstva

Članak 77.

Kada nije moguće pravilima zaštite na sredstvima rada ili organizacijskim mjerama otkloniti ili u dovoljnoj mjeri ograničiti opasnost po sigurnost i zdravlje zaposlenika, potrebno je osigurati odgovarajuća osobna zaštitna sredstva i voditi računa da ih zaposleni pri obavljanju poslova i koriste.

Članak 78.

Oruđa za rad i osobna zaštitna sredstva moraju biti izrađena u skladu s propisima zaštite na radu i u svakom trenutku moraju biti ispravna.

Članak 79.

Oruđa za rad i osobna zaštitna sredstva na kojima nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost po sigurnost i zdravlje zaposlenih, treba isključiti iz upotrebe.

Članak 80.

Pod osobnim zaštitnim sredstvima se podrazumijevaju sredstva i oprema koju zaposlenici koriste tijekom rada na radnom mjestu radi osobne zaštite organizma i dijelova tijela od ozljeda i oboljenja koja mogu biti rezultat utjecaja sredstava rada ili radnog okoliša, a čiji se štetni utjecaji ne mogu otkoniti na drugi način.

Članak 81.

Osobna zaštitna sredstva za pojedino radno mjesto se utvrđuju na temelju analize radnih mjesta i radnih postupaka glede nivoa opasnosti.

Članak 82.

Popis radnih mjesta s pripadajućim osobnim zaštitnim sredstvima se nalazi u prilogu br. V. važeće Procjene / Revizije Procjene opasnosti iz zaštite na radu i čini njen sastavni dio.

Članak 83.

Neposredni rukovoditelji su zaduženi da se nabavi potrebna količina odgovarajućih ispravnih osobnih zaštitnih sredstava sa svom propisanom pratećom dokumentacijom i da ih daju zaposlenicima na korištenje.

Članak 84.

O izdatim osobnim zaštitnim sredstvima neposredni rukovoditelj vodi evidenciju. Knjiga zaduženja mora sadržavati:

1. Ime i prezime zaposlenika, te naziv radnog mjesta na koje je raspoređen.
2. Vrsta i količina osobnih zaštitnih sredstava s kojima je zadužen.
3. Datum zaduženja i razduženja, te potpis zaposlenika.

Članak 85.

Zaposlenik je dužan koristiti osobna zaštitna sredstva s kojima je zadužen, te ih koristiti i održavati u skladu s njihovom namjenom i prema uputama proizvođača.

Članak 86.

Osobna zaštitna sredstva se povlače iz uporabe kada se njihova zaštitna funkcija umanjuje u toj mjeri da ne osiguravaju namjensku zaštitu.

Strojevi i uređaji s povećanim opasnostima

Članak 87.

Pod strojevima i uređajima s povećanim opasnostima smatraju se strojevi i uređaji:

1. koja koriste električnu energiju;
2. koja pokreće motor s unutarnjim sagorijevanjem, parni stroj ili druga vrsta energije;

3. koja su namjenjena za preradu opasnih tvari ili pri čijem korištenju nastaju opasna zračenja;
4. čiji je sastavni dio posuda pod tlakom koja ima ventil sigurnosti.

Članak 88.

Strojevi i uređaji s povećanim opasnostima se na propisani način trebaju ispitivati u slijedećim slučajevima:

- prije njihovog stavljanja u uporabu;
- najmanje jednom nakon dvije godine njihove uporabe;
- poslije rekonstrukcije, a prije početka ponovnog korištenja;
- prije početka korištenja na novom mjestu uporabe, ako su oruđa premještena s jednog mjesta na drugo pa su zbog toga demonitirana i ponovno montirana.

Članak 89.

Strojevi i uređaji s povećanim opasnostima se ispituju prema zakonom propisanim rokovima.

Članak 90.

Propisana ispitivanja strojeva i uređaja s povećanim opasnostima će se povjeriti ovlaštenoj stručnoj ustanovi za zaštitu na radu koja će ovisno o rezultatima izdati odgovarajuće isprave.

Evidenciju o ispravama i o rokovima za ponovno ispitivanje, te organizaciju ispitivanja strojeva i uređaja s povećanim opasnostima vodi voditelj strojarske službe i voditelj Odsjeka sigurnosti.

Članak 91.

Kada se ispitivanjem utvrde nedostaci, Voditelj strojarske službe je dužan organizirati otklanjanje utvrđenih nedostataka, a zatim ponovno ispitivanje predmetnog oruđa za rad s povećanim opasnostima.

Kontrola ispravnosti oruđa/ strojeva i uređaja s povećanim opasnostima, te periodički pregledi i ispitivanja istih

Članak 92.

Odjel za izgradnju i održavanje će u suradnji s voditeljem Odjela sigurnosti zajednički, sukladno odnosnim pozitivnim propisima, odabrati najpovoljnijeg i najkvalitetnijeg izvoditelja odnosno stručnu ustanovu za obavljanje periodičkih ispitivanja oruđa/ strojeva i uređaja s povećanim opasnostima.

Članak 93.

Voditelj strojarske službe u sastavu Odjela za izgradnju i održavanje je zadužen za kontrolu i održavanje u ispravnom stanju oruđa/ strojeva i uređaja s povećanim opasnostima, te vodi evidencije o rokovima i periodičkim pregledima istih oruđa/ strojeva i uređaja s povećanim opasnostima.

Voditelj strojarske službe organizira i u suradnji sa ovlaštenom stručnom ustanovom provodi periodička mjerenja i ispitivanja strojeva i uređaja s povećanim opasnostima.

Voditelj strojarske službe je obvezan periodički vizualno pregledati sve strojeve i uređaje s povećanim opasnostima.

Utvrđene nedostatke na navedenoj opremi dužan je prijaviti voditelju Odjela za izgradnju i održavanje tei zajedničkom aktivnošću utvrđene nedostatke u najkraćem roku otkloniti.

Članak 94.

Ako Voditelj strojarske službe utvrdi da postoje ozbiljni nedostaci za siguran tijek procesa rada glede ispravnosti strojeva i uređaja s povećanim opasnostima, ima pravo prekinuti rad istih.

U slučaju prekida rada iz razloga navedenih u prethodnom stavku, dužan je o tom obavijestiti Prodekana za upravu i poslovanje i odgovornu osobu za zaštitu na radu.

Članak 95.

Voditelj strojarske službe će, po dobivanju svih nalaza mjerenja kao i odnosnih Uvjerenja u dijelu periodičkih ispitivanja i mjerenja, kopiju istih obvezatno proslijediti Voditelju odsjeka sigurnosti.

IX. RADNI OKOLIŠ I RADNE TVARI

Radni okoliš

Članak 96.

Radi utvrđivanja da li radni okoliš odgovara uvjetima utvrđenim pravilima zaštite na radu provode se ispitivanja radnog okoliša.

Pod radnim okolišem se smatraju radne prostorije i prostori:

- u kojima proces rada koji se u njima odvija utječe na temperaturu, vlažnost i brzinu strujanja zraka;
- u kojima u procesu rada nastaje buka i vibracije;
- u kojima se pri radu koriste ili proizvode štetne tvari;
- u kojima pri radu nastaju opasna zračenja;
- u kojima je potrebno osigurati odgovarajuću osjetljivost.

Članak 97.

Ispitivanja obavlja ovlaštena stručna ustanova za zaštitu na radu i to:

- odmah nakon što su nastali uvjeti zbog kojih je ispitivanje obvezno;
- nakon svake promjene u radnom okolišu koja ima utjecaja na stanje utvrđeno prethodnim ispitivanjem;
- u rokovima koji ne mogu biti duži od dvije godine.

Ovlaštena ustanova ovisno o rezultatima ispitivanja izdaje odgovarajuće isprave.

Članak 98.

Isprave i evidencije o obavljenim ispitivanjima i rokovima za ponovna ispitivanja vodi Stručnjak zaštite na radu.

Članak 99.

Kada se ispitivanjem radnog okoliša utvrde nedostaci, Stručnjak zaštite na radu je dužan organizirati otklanjanje utvrđenih nedostataka, a zatim ponovno ispitivanje predmetnog faktora radnog okoliša.

Radne tvari

Članak 100.

Radne tvari su sve one tvari koje se koriste, prerađuju ili koje nastaju tijekom procesa rada.

Članak 101.

Opasne se radne tvari smiju koristiti samo ako nije moguće iste radne rezultate postići primjenom bezopasnih tvari.

Članak 102.

Pri radu s opasnim radnim tvarima (koje su štetne po zdravlje, eksplozivne i zapaljive) treba primjeniti sva pravila zaštite na radu u skladu s propisima i uputama proizvođača, te osigurati da su u svakom trenutku označene na propisani način.

Članak 103.

Ukoliko nije moguće spriječiti oslobađanje opasnih plinova, para, prašina i aerosola treba ih odvoditi s mjesta nastanka na način da se pri tome ne onečišćuje životni okoliš.

Članak 104.

Ukoliko nije moguće odvoditi opasne plinove, pare, prašine i aerosole s mjesta nastanka, na najmanju moguću mjeru treba ograničiti:

- količinu opasne tvari na radnom mjestu;
- broj zaposlenika koji su izloženi štetnom djelovanju opasnih tvari;
- vrijeme izlaganja zaposlenika opasnim tvarima.

Članak 105.

Ukoliko ovim mjerama nije moguće postići odgovarajuću zaštitu, zaposlenici pri radu s opasnim radnim tvarima moraju koristiti propisana osobna zaštitna sredstva.

X. ZAŠTITA MLADEŽI, ŽENA I ZAPOSLENIKA UMANJENIH RADNIH SPOSOBNOSTI

Članak 106.

Zaposlenicima mlađim od 18 godina, ženama i zaposlenicima umanjenih radnih sposobnosti osigurava se u Fakultetu posebna zaštita glede raspoređivanja na radna mjesta, radnog vremena, te prekovremenog i noćnog rada sukladno odredbama Zakona o radu.

Članak 107.

Zaposlenici mlađi od 18 godina se ne smiju raspoređivati na radna mjesta s posebnim uvjetima rada, ne može se odrediti rad duži od punog radnog vremena i rad noću.

Članak 108.

Zaštita žena u ostvrivanju materinstva se odnosi na zabranu raspoređivanja trudnica i žena za vrijeme dojenja na poslove s posebnim uvjetima rada, ne može im se odrediti rad duži od punog radnog vremena i rad noću (od 22 do 6 sati).

Članak 109.

Zaposlenici umanjenih radnih sposobnosti su oni čija je radna sposobnost umanjena zbog starosti, invalidnosti, profesionalnih ili drugih bolesti, mogu se rasporediti samo na radna mjesta na kojima ne postoji opasnost od umanjenja njihove preostale radne sposobnosti.

Članak 110.

Ove kategorije zaposlenika imaju i sva druga prava iz radnog odnosa sukladno odredbama Zakona o radu.

XI. POSTUPANJE U SVRHU SPRJEČAVANJA PONAVLJANJA OZLJEDA NA RADU

Članak 111.

Nakon svakog događaja na radu koji je uzrokovao oštećenje zdravlja zaposlenika mora se provesti ispitni postupak sa svrhom utvrđivanja izvora i uzroka njegovog nastanka, te poduzeti mjere za sprječavanje njegovog ponavljanja.

Članak 112.

Pod događajem iz prethodnog članka smatra se svaki događaj koji za posljedicu ima:

- smrt zaposlenika;
- težu ozljedu ili akutno oboljenje zbog čega je zaposlenik privremeno nesposoban za rad;
- ozljedu dvaju ili više osoba, neovisno o težini ozljede;
- profesionalno oboljenje.

Članak 113.

U slučaju nastupa nekog događaja iz prethodnog članka, neposredni rukovoditelj o istom izvještava voditelja Odsjeka sigurnosti/ Stručnjaka zaštite na radu, a on odmah o događaju izvještava (telefonom, telegramom, telefaksom) nadležni organ inspekcije rada, te osigurava da se ne promjeni stanje nastalo događajem.

Članak 114.

Stručnjak zaštite na radu vodi ispitni postupak tijekom kojeg od sudionika i neposrednog rukovoditelja prikuplja sve podatke o kojima se prema propisima podnosi pismeno izvješće nadležnom organu inspekcije rada.

Članak 115.

Nakon obavljenog ispitnog postupka, a u roku od 48 sati od nastanka događaja, Stručnjak zaštite na radu je dužan organu inspekcije rada dostaviti pisanu obavijest sa podacima utvrđenim propisom.

Članak 116.

Nakon izvršene analize uzroka događaja, potrebno je utvrditi načine i poduzeti mjere koje će ukoniti uzroke, te otkloniti i bitno smanjiti opasnosti i poduzeti efikasne mjere zaštite na radu koje će spriječiti ponavljanje takovog događaja.

Članak 117.

O zaposlenicima Fakulteta koji su doživjeli ozljedu na radu ili profesionalno oboljenje se vodi evidencija s podacima određenim propisima.

XII. PRUŽANJE PRVE POMOĆI I LIJEČNIČKE POMOĆI

Članak 118.

Ozlijeđenim ili naglo oboljelim zaposlenicima Fakultet je dužno osigurati pružanje prve pomoći na licu mjesta do upućivanja na liječenje u zdravstvenu ustanovu.

Članak 119.

Za pružanje neposredne i prve pomoći ozlijeđenim i naglo oboljelim zaposlenicima u smjeni mora biti najmanje jedna osoba koja je osposobljena za pružanje pomoći.

Članak 120.

Osposobljavanje osoba za pružanje prve pomoći Fakultet će povjeriti organizaciji koja se bavi takovom djelatnošću. Nakon provedenog osposobljavanja polaznicima će se izdati i odgovarajuće isprave.

Članak 121.

Liječničku pomoć ozlijeđenim ili naglo oboljelim zaposlenicima pruža Stanica za hitnu pomoć.

Osobe koje su određene i osposobljene za pružanje prve pomoći su dužne u slučaju potrebe osigurati ozlijeđenim ili naglo oboljelim osobama i pružanje liječničke pomoći telefonskim pozivom Stanici za hitnu pomoć na broj 112.

Članak 122.

Osobama određenim za pružanje prve pomoći se mora na raspolaganje staviti potrebna oprema, prije svega materijal za pružanje prve pomoći.

Na svakoj lokaciji se mora osigurati po jedan ormarić sa materijalom za pružanje prve pomoći.

Ormarići moraju biti postavljeni na prikladnim mjestima i uvijek popunjeni.

Članak 123.

Za pravovremeno popunjavanje i uredno vođenje ormarića s potrebnim sanitetskim materijalom dužan je neposredni rukovoditelj.

Ormarić mora biti zaključan i snabdijeven sa dva ključa. Jedan je kod neposrednog rukovoditelja, a drugi kod osobe zadužene za pružanje prve pomoći.

Članak 124.

Ormarić sa materijalom za pružanje prve pomoći mora sadržavati najmanje slijedeći sanitetski materijal:

1. sredstvo za dezinfekciju okoline rane;
2. dva komada flasterskog zavoja;
3. pet manjih i pet većih sterilnih prvih (zaštitnih zavoja);
4. četiri komada kaliko zavoja širine 8 cm, dužine 5 m;
5. dvije trokutne marame i četiri sigurnosne igle;
6. tri paketića vate po 10 gr i jedan od 100 gr;
7. šest komada naprstaka od kože u tri veličine;
8. jedna manja anatomska pinceta;
9. jedne škare za rezanje zavoja;
10. Esmarkova poveska širine 2,5 cm, dužine 80 do 100 cm;
11. tri paketića hansaplasta.

Članak 125.

Na svakom ormariću mora na vidljiv način biti istaknuto:

1. znak crvenog križa;
2. telefonski broj Stanice za hitnu pomoć;
3. ime i prezime osoba zaduženih za pružanje prve pomoći.

XIII. ZAŠTITA OD POŽARA, EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE

Članak 126.

Vodeći računa o tehnološkom procesu rada, tvarima koje se pri radu koriste, načinu rada, skladištenju kao i o veličini objekta, Fakultet je dužan poduzimati mjere da do požara ne dođe, a ako do njega ipak dođe, da se opasnosti po sigurnost i zdravlje zaposlenika smanje na najmanju moguću mjeru.

Članak 127.

Za slučaj iznenadnog događaja koji može ugroziti sigurnost i zdravlje zaposlenika (elementarne nepogode, požari, eksplozije i sl.) Fakultet organizira i osigurava evakuaciju i spašavanje zaposlenih.

Pod evakuacijom se smatra organizirano plansko napuštanje radnih prostorija i prostora u slučaju iznenadnih događaja.

Pod spašavanjem se smatra organizirano izvlačenje zaposlenika iz radnih prostorija i prostora u slučaju iznenadnog događaja, kada ih oni sami ne mogu napustiti.

Članak 128.

U slučaju potrebe će se evakuacija i spašavanje zaposlenih provoditi prema planu evakuacije i spašavanja.

Članak 129.

Evakuacija i spašavanje će se u pravilu provoditi evakuacijskim putevima koji su u planu označeni punom strelicom.

Ako je neki od tih puteva zapriječen ili zbog iznenadnog događaja zakrčen, evakuacija i spašavanje će se provoditi kroz nužni izlaz koji je u planu označen isprekidanom strelicom.

Ako evakuaciju i spašavanje nije moguće provesti ni kroz nužni izlaz, napraviti će se i koristiti nasilni otvor, u skladu s trenutnim okolnostima (kroz prozor, zid ili krov).

Članak 130.

U skladu s planom evakuacije i spašavanja svi putevi i prolazi u objektu moraju biti prohodni i na vidljiv način označeni uputama i strelicama.

Članak 131.

S planom evakuacije i spašavanja moraju biti upoznati svi zaposlenici, a praktična vježba evakuacije i spašavanja po tom planu se provodi najmanje jednom u dvije godine.

Članak 132.

Evakuacijom i spašavanjem, prema Planu evakuacije i spašavanja, rukovodi Voditelj odsjeka za izgradnju i održavanje, u suradnji s neposrednim rukovoditeljima pojedinih Zavoda, odjela i službi i prema odredbama Plana evakuacije i spašavanja.

Osobama određenim za provođenje evakuacije i spašavanja mora se na raspolaganje staviti potrebna oprema.

XIV. ZAŠTITA NEPUŠAČA, ZABRANA UZIMANJA ALKOHOLA I DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI

Članak 133.

Fakultet je dužan prikladnim mjerama provoditi zaštitu nepušača od djelovanja duhanskog dima.

Članak 134.

Zabranjeno je pušenje u svim radnim prostorijama i prostorima Fakulteta.

Članak 135.

Zabranjeno je unošenje i uzimanje alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti u radnim prostorima i prostorijama Fakulteta.

Članak 136.

Ako se opravdano posumnja da je zaposlenik pod utjecajem alkohola, neposredni rukovoditelj ga je dužan podvrgnuti alkotestu.

Ako zaposlenik odbije pristupiti provjeri smatra se da je pod utjecajem alkohola.

Utvrđi li se alkoholiziranost zaposlenika, neposredni mu je rukovoditelj dužan zabraniti daljnji rad i poduzeti mjere za njegovo udaljenje sa radnog mjesta.

Članak 137.

Neposredni rukovoditelj je dužan s radnog mjesta udaljiti i zaposlenika koji je pod utjecajem droge ili u stanju duševne poremećenosti, kada je takovo stanje očigledno.

Članak 138.

Protiv zaposlenika za koje se utvrdi da su pod utjecajem alkohola ili koji nisu željeli pristupiti provjeri da li se nalaze pod tim utjecajem, kao i protiv zaposlenika koji su pod utjecajem droge ili drugih sredstava ovisnosti, Dekan Fakulteta će pokrenuti postupak zbog povrede obveza iz zaštite na radu.

Članak 139.

Za nepoštivanje odredbi iz članka 134. i 135. ovog Pravilnika, odnosno teže i teške povrede obveza iz zaštite na radu, Dekan Fakulteta će zaposleniku izreći kaznu sukladno odredbama Zakona o radu i općeg akta o radu.

XV. EVIDENCIJE IZ ZAŠTITE NA RADU

Članak 140.

Dekan Fakulteta dužan je čuvati ovu evidenciju:

1. Primjerak usvojenog i potpisanog Pravilnika o zaštiti na radu;
2. Plan i program rada zaštite na radu za tekuću godinu.

Članak 141.

Voditelj Odsjeka sigurnosti/ Stručnjak zaštite na radu je dužan voditi i čuvati evidenciju:

1. Primjerak usvojenog i potpisanog Pravilnika o zaštiti na radu;
2. Osposobljenosti zaposlenih za rad na siguran način;
3. Osposobljenosti zaposlenih za pružanje prve pomoći;
4. Poslovima s posebnim uvjetima rada i zaposlenicima koji su na njih raspoređeni;
5. Rokovima za ponovnu provjeru sposobnosti zaposlenih na poslovima s posebnim uvjetima rada;
6. Ispravama koje liječnik specijalist medicine rada izdaje za zaposlenike koji podliježu povremenim zdravstvenim pregledima;
7. Povremenim pregledima sredstava rada;
8. Rokovima za ispitivanje oruđa za rad s povećanim opasnostima i radnog okoliša, te o ispravama dobivenim nakon tih ispitivanja.

Članak 142.

Neposredni rukovoditelji vode evidenciju o zaduženju osobnih zaštitnih sredstava.

XVI. OBVEZE PREMA ORGANIMA INSPEKCIJE RADA

Članak 143.

Stručnjak zaštite na radu je dužan inspektoru rada na njegov zahtjev dati sva objašnjenja i podatke koji su mu u obavljanju nadzora potrebni.

Članak 144.

Stručnjak zaštite na radu je dužan organu inspekcije rada podnositi godišnji izvještaj o oštećenjima zdravlja zaposlenika.

Članak 145.

U roku od 8 dana od isteka roka utvrđenog rješenjem inspektora rada, Dekan Fakulteta ga je dužan obavijestiti o izvršenju rješenja ili o razlozima zbog kojih rješenje nije izvršeno.

Članak 146.

Stručnjak zaštite na radu je dužan inspektoru rada pružiti pomoć pri utvrđivanju činjenica potrebnih radi ocjene da li je postupljeno prema propisima, dati potrebna obavještenja, staviti na uvid isprave i predlagati izvođenje odgovarajućih dokaza.

Članak 147.

Stručnjak zaštite na radu je dužan obavijestiti inspekciju rada o svakom događaju koji je izazvao smrtnu, težu ili kolektivnu ozljedu zaposlenika u roku od 48 sati nakon događaja.

Članak 148.

Stručnjak zaštite na radu je dužan obavijestiti inspekciju rada o događaju koji je uzrokovao promjenu na sredstvima rada zbog koje je ugrožena sigurnost i zdravlje zaposlenika u roku od 48 sati od nastanka događaja.

Članak 149.

Stručnjak zaštite na radu može od inspektora rada zahtijevati obrazloženje rješenja upisanog u knjigu nadzora i to u roku od 8 dana nakon upisa.

Članak 150.

Stručnjak zaštite na radu može u roku od 8 dana od dana upisa u knjigu nadzora, odnosno od dostave rješenja, na odluku prvostupanjskog organa inspekcije rada uložiti žalbu drugostupanjskom organu.

XVII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 151.

Na dan stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaju važiti svi ranije donošeni akti u svezi sa zaštitom na radu.

Članak 152.

Tumačenje ovog Pravilnika daje dekan Fakulteta, a stručna mišljenja Služba sigurnosti.

Članak 153.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objave na oglasnoj ploči Fakulteta.

U Zagrebu, 26. svibnja 2011.

Klasa: 115-01/11-01/1

Ur. broj: 380-59/11-100/2183

Dekan Fakulteta:

prof. dr. sc. Davor Miličić

Ovaj Pravilnik objavljen je na oglasnoj ploči Fakulteta dana 27. svibnja 2011. godine.

Tajnik:

Darko Bošnjak, dipl. iur.